Lietas Nr. C20223014
Lietas arhīva Nr. C-2230-14/15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2014.gada 23.septembrī

Liepājas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese L.Vīksna
ar sekretāri K.Mielavu
piedaloties prasītājam /pers. C/, atbildētājai /pers. D/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. C/ maza apmērā prasībā pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Tiesas sēdē tiesa

konstatēja:

2014. gada 2.jūlijā prasītājs iesniedzis tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju par uzturlīdzekļu piedziņu meitas /pers. E/ uzturam. Prasība Civillikuma 179.pantu un Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Prasības pieteikumā (lietas 3.-5.lapa) norādīts, ka pēc kopdzīves pārtraukšanas /pers.E/ palikusi dzīvot pie mātes. 2013.gada beigās meita tikusi ievietota Talsu novada krīžu centrā, bet ar 2014.gada 10.janvāra Grobiņas novada bāriņtiesas lēmumu atbildētājai ir pārtrauktas meitas aizgādības tiesības. Kopš 2014.gada janvāra meita atrodas prasītāja aprūpē un uzraudzībā. Atbildētāja pušu kopīgās meitas uzturam materiālu atbalstu nesniedz, aizbildinoties, ka nestrādā algotu darbu.

Prasītājs lūdzis tiesu piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus to minimālajā apmērā, noteikts nekavējošu sprieduma izpildi.

Prasības pieteikums nosūtīts atbildētājai paskaidrojumu sniegšanai.

2014.gada 8.augustā tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi par prasību, kuros norādīts, ka atbildētāja prasību neatzīst, jo prasītājs pats par meitu nerūpējas, uzturlīdzekļus meitai nedod.

Atbildētāja lūgusi tiesu lietu izskatīt tiesas sēdē. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{26.}$ panta noteikumiem, tiesa lietu iztiesā tiesas sēdē prasības tiesvedības kārtībā, ja to lūdz kāda no pusēm.

Ar 2014. gada 18.augusta lēmumu lieta nolikta izskatīšanai tiesas sēdē.

Tiesas sēdē prasītājs prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem motīviem, lūdza prasību apmierināt. Papildus prasībā norādītajam paskaidroja, ka meita /pers.E/ ikdienā dzīvo kopā ar prasītāju un viņa māti, /pers.E/ vecmāmiņu. Prasītājs periodiski strādā Vācijā, šajā laikā par meitu rūpējas vecmāmiņa.

Atbildētāja/pers. D/ tiesas sēdē prasību neatzina pilnībā. Atbildētāja norādīja, ka par meitu vienlīdz būtu jārūpējas arī pašam prasītājam, taču šo pienākumu prasītājs nepilda. Meita ikdienā dzīvo ar vecmāmiņu. Atbildētāja atzina, ka uzturlīdzekļus meitas uzturam nesniedz. Atbildētāja paskaidroja, ka ir bezdarbniece, bezdarbnieku pabalstu nesaņem, ienākumu nav, turklāt viņas apgādībā ir vēl viena nepilngadīga meita.

Pārbaudot un novērtējot lietā iegūtos pierādījumus, noklausoties pušu paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

No lietas materiāliem pievienotās dzimšanas apliecības redzams, /pers. E/, dzimusi /datums/,, ir prasītāja /pers. C/ un atbildētājas /pers. D/ (pirms uzvārda maiņas – /pers.D/) meita (lietas 6.,9. lapa).

Ar dzīvesvietas deklarēšanas izziņām (lietas 7.,8.lapa) un pušu tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem pierādīts, ka nepilngadīgā meita /pers.E/ atrodas prasītāja ikdienas aprūpē. Ar 2014.gada 10.janvāra Grobiņas novada bāriņtiesas lēmumu
Nr.1 -6/3 (lietas 10.,11.lapa) atbildētājai pārtrauktas meitas aizgādības tiesības.

Saskaņā ar Latvijas Civillikuma 179.panta pirmo daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt un pienākums gādāt par bērnu uzturēšanu nebeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantā noteikts, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus bērnam to minimālajā apmērā, līdz ar to tiesa papildus nevērtē pušu ienākumus, ņemot vērā, ka Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumos Nr.37„Par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteikts, ka katram vecākam, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosakāmi bērnam uzturlīdzekļi sekojošā apmērā: no bērna piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā, bet bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai nosakāmo uzturlīdzekļu minimālais apmērs ir 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ik mēnesi.

No atbildētājas paskaidrojumiem par prasību izriet, ka atbildētāja prasību neatzīst uz tā pamata, ka prasītājs nedzīvo kopā ar meitu, taču pierādījumus minētajam apgalvojumam atbildētāja nav iesniegusi. Turklāt tiesa atzīst, ka tas vien, ka prasītājs periodiski strādā ārpus Latvijas, nav pietiekams pamats uzskatīt, ka prasītājs nerealizē meitas aizgādību.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta otrā daļa uzliek tiesai pienākumu ievērot, ka visām darbībām attiecībā uz bērnu prioritāri jānodrošina bērna tiesības un intereses. Tas atbilst ANO Konvencijas par bērna tiesībām 3.panta 1.punkta prasībai, ka visās darbībās (tostarp tiesas darbībās) attiecībā uz bērniem prioritāri jāievēro bērna vislabākās intereses (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. II daļa (29.-60.^{1} nodaļa). Sagatavojis autoru kolektīvs Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā.-Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2012, 74.lpp.).* Ievērojot minēto principu, norādāms, ka tiesai primāri ir nodrošināmas bērna tiesības uz uzturu.

Civilprocesa likuma 10.pants nosaka, ka puses savas civilprocesuālās tiesības realizē sacīkstes formā, tas nozīmē, ka puses sniedz tiesai pierādījumus tiem apgalvojumiem, kurus izsaka.

Tiesa nav ieguvusi pierādījumus, ka atbildētāja savu vecāka pienākumu būtu pildījusi un nodrošinājusi bērnam uzturlīdzekļus ik mēnesi vismaz to minimālajā apmērā, līdz ar to uzturlīdzekļi no atbildētājas piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāji lietās par uzturlīdzekļu piedziņu ir atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas. Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta 1.daļai, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksas bijis atbrīvots, valsts ienākumos piedzenami no atbildētāja.

Atbildētāja iesniegusi tiesai individuālā darba meklēšanas plānu (lietas 21. lapa), kas apstiprina, ka atbildētāja ir reģistrējusies kā bezdarbniece.

No atbildētājas paskaidrojumiem un lietai pievienotā bāriņtiesas lēmuma satura izriet, ka atbildētājas apgādībā ir mazgadīgs bērns.

Ievērojot norādīto, tiesa, atbilstoši Civilprocesa likuma 43.panta ceturtās daļas noteikumiem, atzīst, ka atbildētāja ir pilnībā atbrīvojama no valsts nodevas samaksas lietā. No atbildētājas valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 6,77 (lietas uzziņas lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 205. panta pirmās daļas 1.punkta noteikumiem, sprieduma izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu ir nosakāma nekavējoties.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1]pantam, taisot spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Ņemot vērā augstāk minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.,9.,34.,35.,39.,42., 93., 97., 190.,193., 204.[12] , 205.[·], 250.[25]pantu, tiesa nosprieda:

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus /pers. E/, dzimušas /datums/, uzturam ik mēnesi 30% (trīsdesmit procenti) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2014.gada 2.jūlija līdz bērna pilngadības sasniegšanai, ieskaitot tos /pers. C/ norēķinu kontā AS „Swedbank", konta Nr. /konta numurs/.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu ir izpildāms nekavējoties.

No valsts nodevas /pers. D/ atbrīvot pilnībā.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,77 (seši *euro* un septiņdesmit septiņi centi).

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu tiesu izdevumu daļā – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnese L.Vīksna